

Ostași uitați pe front, cu urmași ocrotiți în România Mare

Col. r. Dr. constantin MOȘINCAT

Există un timp / există un timp al bărbaților/ Numit ostășie!
Mai nou acest timp nu mai e. E vremea voluntariatului.

Odinioară acel timp al bărbăției presupunea și sacrificiul familial. De aceea, după Marele Război, cum i se zicea prin zona de vest războiului de Întregire Națională, unii cetățeni, care trebuiau să satisfacă stagiul militar obligatoriu, dregeau cereri pentru dispensă. Foarte interesantă pare a fi fost *starea de spirit* a populației din zona de la granița de vest a României Mari. În baza ordinului nr. 662 se răspundea punctual la chestiuni privitoare la „starea sufletească” a populației, care era măcinată de frica unui eventual nou război „fascist și comunist”¹, după cum circulau zvonuri care amenințau Europa, după cum raporta șeful de post de jandarmi din Episcopia Bihor, în 1923.

Soldați din armata austro-ungară în apărare (iarna, tranșee dublă), contra rușilor în Galiția

Cei care creau trafic la frontieră erau unguri și evrei cu scopul de aș-i vedea rudele, în timp ce, prin predicile cultelor ungurești, se propaga „nevoia de întregire a Ungariei”². Oamenii de rând aveau probleme legate de viața de fiecare zi, de scumpete și speulă. La cele 11 puncte, cerute de Jandarmeria Oradea, se exprima din teritoriu o situație de acalmie, agitată doar prin slujbe și predicile din bisericile reformate. În același timp alții, deși cu nume ungurești, cereau și subscriau la „cetățenia român”, față de care depuneau jurământ de credință și loialitate.

În Bihor, Asociația „Cultul Eroilor”, cu susținere din partea organelor administrative locale, și în strânsă lucrare cu Asociația Veteranilor de Război, s-a preocupat de ridicarea de monumente, în completarea celor deja existente. Recent, după investigarea unor fonduri ale arhivelor militare române, am mai descoperit în Statistica Morților și lista nominală a bihorenilor ce au **plecat pe front în primul război mondial și nu s-au mai întors**. Pe comune, situația celor 4.502 eroi, am prezentat-o în *Jertfa de sânge a Bihorului*, după cum și Cristian Apati, a desfășurat-o în trei volume de documente, folosind datele din monumentală lucrare a lui Teodor V. Păcățianu, întocmită și păstrată de Biblioteca „Astra”.

¹ A.M.R. fond CMJ, dos. Nr. , f. 21

² *Ibidem*, f. 28

Cetatea Cavalerilor

Coordonator: Colonel Dr. Constantin MOSINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cio
Editura Tipografică, Oradea, 2020

Cartea Mea, e și a Ta! ISSN 2734-6889; ISSN_L 2734-6889

AVRAM IANCU - 200!

Nr.7(47/iulie 2024)

De ziua Eroilor am făcut câteva trimiteri la documente de arhivă unde am găsit alte dovezi, certificate de colonelul Urdăreanu Nicolae, comandant Cercului de Recrutare Oradea Mare, în Registrul cu 382 file al **Orfanilor, văduvelor și părinților cu drept de pensie după morții în Campania 1916-1918**. Timpul încă nu ne-a permis realizarea unui inventar general al acestora, având în vedere întinderea de pagini și faptul că pe unele sunt trecuți și peste 20 de nume, iar unele sunt radiate.

Iată câteva nume: După Ardelean Vasile, din Regimentul 37 Infanterie, dispărut pe front a rămas văduvă Catița cu 3 copii, să-I crească cu o indemnizație de 100 lei. După soldatul Albu Gavril, din Bulz, trecut în evidențe ca dispărut din Regimentul 3 H(onvezi) Oradea, văduva Albu Maria a primit 100 lei pentru a crește cei 3 copii rămași orfani, iar după Albu Alexa, din Bulz, recrutat la din R. 3 H., trecut ca „dispărut” au rămas 4 copii crescuți de văduva Albu Eudochia cu 100 lei. Cinci copii a crescut singură, cu doar 100 lei, Oros Rozalia, prunci rămași orfani de tatăl lor Oros Emeric, recrutat din Biharia la R. 47 Art., mort pe front. O impresionantă listă, cu 64 de nume, înainta pe 17 aprilie 1923, contrasemnată de primarul comunal.

Mențiunea locurilor, pe unde au rămas trupurile acelor feciori și a regimentelor de care au aparținut, aproape că ne permite să reconstituim drumul de luptă al acestora, din Galiția la Sardinia, de la Tirol la Isonzo, adică pe cele trei fronturi din Rusia, Italia și Serbia. Ei au aparținut contingentelor 1878-1890, adică aveau în jur la 25-35 de ani, oameni în putere. Despre cei ce nu s-au mai întors acasă informațiile sunt lapidare: „mort în spitalul din Oradea (Bragye Georghe), 1914, altul

BIHORENI FĂRĂ ORDIN DE ÎNTOARCERE

- Sălărd – 43, Niuevd – 8, Spinuș – 16, Gurbești și Seliste – 8, Nădar – 8, Valda – 11, Sușturogi – 6, Șiștorea – 36, Cetariu – 25, Iacohodin – 25, Sărmaș – 6, Parhida – 24, Ciulești – 5, Tilechiș – 13, Sântimreu – 19, Tămășeu – 25, Brusturi – 26, Păulești – 9, Piclea – 34, Burzuș – 16, Chioag – 8, Ciuhoiu – 4, Sarcă – 3, Almaș – 5, Sârbi – 9, Fegernic – 11, Cherechliu – 37, Târguroș – 50, Oloșig – 34, Cubulcut – 26, Sănmiclăuș – 9, Cadea – 27, Diosig – 98, Coli – 5, Cadea Mică – 10, Cadea Mare – 7, Ciocăia – 51, Săcuieni – 42, Șimian – 30, Galoșpetreu – 21, Otomani – 8, Vășand – 25, Sălăcea – 80, Târcaia – 29, Adoni – 7, Pișcolt – 34, Cheuș – 16, Șilindru – 18, Cheșeriu – 18, Valea lui Mihai – 63, Roit – 16, Sănicolaul Român – 42, Ateaș – 10, Marjiș – 6, Inand – 12, Cefa – 29, Bicaci – 13, Gepiu – 14, Crestur – 15, Sănlazăr – 13, Chiraleu – 18, Chișlaz – 18, Cuzap – 18, Varviz – 8, Borumbăla – 11, Vârzar – 20, Socec Fordulău – 5, Fonicica – 15, Abramul Inferior – 13, Balc – 22, Almaș – 50, Săldăbagiu – 15, Sărsig – 13, Pocluse – 22, Tăuteu – 52, Petreu – 15, Hăncești – 5, Chiribiș – 8, Satul Barbă – 15, Margine – 11, Abramul de Sus – 20, Ciutelec – 8, Spurcari – 11, Bogeliu – 6, Marghita – 72, Albiș – 20, Ghetea – 9, Cheț – 21, Derna – 3, Tria – 15, Săcălășău – 6, Dermișoara – 13, Suplac – 36, Suig – 10, Mișca – 16, Budușlău – 22, Cohan – 10, Djir – 8, Iteu – 13, Ghida – 7, Budoi – 25, Popești – 23, Voivozi – 14, Huta – 18, Cordău – 25, Apateu – 14, Chelie – 27, Seleuș – 44, Nojorid – 23, Chișirid – 9, Episcopia – 64, Săldăbagiu – 19, Sănmartin – 2, Uileac – 7, Rontău – 7, Belfia – 8, Haieu – 10, Tileagd – 42, Giriș – 34, Pustaniac – 33, Bălaie – 20, Săbolciu – 20, Pușloca – 18, Husasău – 34, Ineu – 39, Botean – 21, Biharia – 43, Tărian – 36, Săntion – 24, Cheresig – 19, Sântăului Mare – 6, Toboiliu – 10, Palota – 10, Sântandrei – 21, Cauceu – 5, Chier – 10, Feldur – 20, Alparea – 24, Fughiu – 21, Oșorhei – 57, Hidșișelu de Jos – 12, Șumugiș – 23, Mierlău – 16, Hidșișelu de Sus – 6, Păuș – 14, Leș – 15, Tilecuș – 18, Sărând – 33, Chijic – 34, Borșea – 25, Săcădat – 44, Paleu – 15, Borș – 16, Alesd – 19, Vad – 48, Peglaș – 64, Tinăud – 15, Butan – 9, Josani – 9, Gălășani – 5, Dobriconești – 21, Brăta – 32, Orlițea – 20, Cacuciul Mare – 14, Cacuciul Mic – 11, Bulz – 33, Damiș – 19, Bălnaca – 45, Beznea – 45, Valea Mare – 10, Valea Neagră – 14, Fechetău – 42, Bucea – 14, Borod – 25, Cornișel – 9, Borzoi – 5, Cetea – 6, Topa de Criș – 6, Gheghie – 6, Groși – 17, Așueș – 7, Luncoșoara – 26, Măgești – 4, Călătea – 24, Aștileu – 12, Chistag – 12, Peștorea – 19, Subpiatră – 10, Hotar – 18, Tețche – 6, Fășca – 21, Vărciorog – 11, Surduc – 15, Șerghiș – 17, Tiğănești – 10, Telechiu – 9, Urvind – 13, Cuișed – 19, Lugașul de Jos – 16, Ceica – 10, Micolazuri – 14, Cărpești Mari – 6, Topa de Jos – 8, Hidșișelu Nou – 11, Crâncești – 16, Topa de Sus – 20, Topești – 8, Dușești – 14, Ceica – 21, Ceișoara – 15, Corbești – 27, Cărpești Mici – 16, Dobrești – 41, Luncașprie – 31, Copăcel – 9, Săntelec – 6, Tășad – 17, Spinuș – 17, Pomezău – 17, Sitani – 15, Vălani Pomi – 20, Cămpani – 16, Vărășeni – 9, Sămboșag – 12, Rătărești – 5, Forosig – 11, Ogești – 3, Copăceni – 6, Valea Mare – 10, Dumbrăvița Mică – 12, Hodiș – 15, Supoia – 17, Dumbrăvani – 3, Măgura – 8, Valea Neagră de Sus – 14, Chișcău – 23, Valea Neagră de Jos – 7, Broaște – 4, Brădet – 15, Rieni – 18, Ghighișeni – 29, Șteiu – 10, Petrițeni – 20, Sudrigiu – 16, Petros – 24, Gurani – 25, Cociuba de Sus – 5, Gepiș – 15, Fonău – 6, Husasău – 25, Oșand – 29, Suplac – 22, Ginta – 23, Căpâlna – 15, Căușad – 7, Gurbediu – 21, Tinca – 31, Răpa – 14, Tăut – 24, Batăr – 15, Ianoșda – 35, Archiș – 14, Borzăști – 13, Cărand – 26, Groș – 32, Nermjiș – 9, Săc – 15, Șiad – 2, Coroiu – 1, Cișlaca – 6, Rogoz de Beliu – 1, Craiva – 11, Urvișu de Beliu – 5, Botfai – 7, Hoșmașiu – 8, Aghiș – 10, Stoinăști – 6, Poclusa – 2, Secaciu – 5, Ciontahaza – 4, Hodișel – 10, Țipar – 56, Vărășand – 50, Adea – 70, Ciuter – 21, Pilul Mare – 13, Erdeiș – 25, Siciău – 36, Nădab – 26, Socodor – 78, Zerindul Mare – 22, Jermata Neagră – 29, Otlaca – 71, Mizize – 14, Negru – 5, Gebiș – 5, Drăgănești – 8, Tiğănești – 11, Belejeni – 4, Ferice – 41, Buntești – 10, Poeni de Jos – 22, Selești – 18, Poeni de Sus – 44, Săud – 10, Răbăgani – 6, Hidșiș – 4, Coșdeni – 4, Albești – 4, Seliste de Pom – 1, Săucani – 12, Borz – 4, Prisaca – 4, Forău – 10, Vălni – 3, Uileac – 10, Beiuș – 11, Târcaia – 12, Totoreni – 4, Miersig – 8, Tărcăița – 5, Sănmartin de Beiuș – 14, Pocola – 7, Feneriș – 25, Petrani – 7, Căbești – 24, Josani Curbești – 25, Meziad – 34, Cresuia – 13, Nimăiești – 14, Burda – 8, Bicușele – 6, Pocioviște – 11, Curățele – 13, Fiziș – 4, Ivăniș – 5, Șuncuiuș – 4, Remetea – 18, Drăgoeni – 35, Pietroștea – 16, Delani – 13, Dumbrăvița de Codru – 17, Urviș – 8, Roșia – 34, Șoimi – 2, Sănmiclăuș – 2, Urșad – 4, Comănești – 3, Ciurneghiu – 27, Ghiorac – 23, Boiu – 19, Homorog – 28, Tulca – 28, Tămășda – 28, Cărand – 8, Cărănzel – 5, Salonta Mare – 116, Șimandul de Sus – 42.

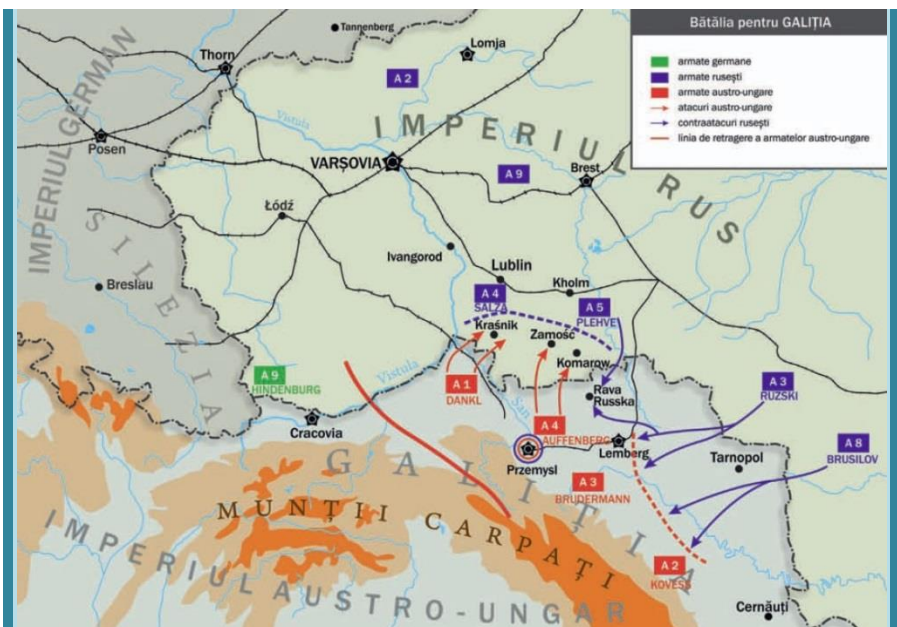
4205

români bihoreni căzuți pentru ROMÂNIA MARE

„Acum, când Patria noastră Mare, liberă și mândră cum au visat-o strămoșii noștri, s-a desăvârșit în marginea idealului național, se cade să ne gândim cu pietate la toți acei care și-au dat viața pentru gloria ei. Sunt fără nume viteji și martiri căzuți în văile munților, în largul câmpurilor de luptă și în lagărele de robie ale străinătății, departe de căminurile lor, unde mamele și copiii lor îl plâng, fără să le știe locul mormântului. Cultul lor, al morților glorioși, e o datorie de seamă a celor ce supraviețuiesc din generația de sacrificiu a României Mari!”

16

Miron Cristea - Patriarhul României Mari

mort în Tarnopol (Nymercz Anton) – 1915, sau în spital în Muntenegru (Szabo Francisc), ori dispărut în Rusia (Kalman Francisc), mort în Italia 1917 (Kalman Emeric). Din Husasău, 34 de flăcăi români au pierit în Galiția, Italia, Serbia, dintre cei care făceau serviciul în Regimentele 37 I. și 4 H.

Brazdă Iuliana, din Diosig, cu 4 copii, nu a primit după bărbatul ei, mort în război, soldat în R. 3 H., decât o indemnizație lunară de 100 lei, deoarece conform deciziei nr. 22926 a C. 6 T., din 9.03 1926 soțul „nu a murit din cauza „bolii câștigate în război pe front”!. Recrutat din Fechetău (Negreni) la R. 37 I. ,

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Colonel Dr. Constantin MOSINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cio
Editura Tipo MC, Oradea, 2020
Cartea Mea, e și a Tal ISSN 2734-6889; ISSN_L 2734-6889

AVRAM IANCU - 200!

Nr.7(47/iulie 2024)

soldatul Bulzan Andrei, mort pe front, a lăsat moștenire o indemnizație stabilită pentru soția văduvă, Bulzan Ileana, în 18 aprilie 1923, și pentru cei 4 copii, suma de 100 lei. La fel și în cazul soldatului din Ponoare, din R. 3 H. și pentru soția Budure Oana și cei 3 orfani de tată. După soldatul Balog Gustav (din Filegihaz), recrutat la R. 39 I., au rămas 4 copii cu o pensie de 100 de lei și soția Balog Catalina. Iată o pagină din acel registru care exprimă un doliu adânc al celor rămași orfani și a văduvelor³.

No. ordon.	Numele și Prenumele Orfanilor de amândouă părțile, Văduvei ca și fiilor copiii, sau Părinților celui mort	CALITATEA persoanei cu dreptul la pensie: Adică: Orfanul, Văduva sau fiul copilului, sau Părinții	Numele și Prenumele militarului mort în campanie	GRADUL militarului mort	CORPUL în care a fost parte	DOMICILIUL persoanei cu dreptul la pensie		Suma totală a pensiei în lei și centimesi până la data morții militarului în Bihor	No. și data eliberării titlului de pensie definitivă	SUMA din titlul definitiv		Observații			
						Comuna	Județ			Le	B.		Le	B.	
227	Lamarian Elena	văd. 1 copil	Lamarian Ștef	Sold.	Reg. 39 I. Iași	Olmeș	1919	75	113770	1921	VIII	21	95	-	
228	Micea Ioana	" 2 "	Micea Dumitru	"	" 3 Ponoare "	"	1900	75	12070	1924	VI	21	61	60	
229	Coșca Elisabeta	" 2 "	Coșca Mihail	Părinții	" 3 "	Micea	1888	90	47650	1900	VIII	21	90	-	
230	Limas Florin	" 2 "	Limas Petru	Sold.	" 37 I "	Bucaciu	1917	75	124300	"	XI	21	28	-	
231	Coșca Maria	" 1 "	Coșca Mihail	"	" 3 Ponoare "	Sărinet	1897	75	12025	1922	XVI	18	75	-	
232	Coșca Ecaterina	" 1 "	Coșca Alexandru	"	" 3 "	Tăgăș	1914	75	11720	1921	VIII	21	95	-	
233	Coșca Florin	" 1 "	Coșca Ioan	"	" 3 Ponoare "	Boșorod	1924	75	12010	1924	VI	21	75	-	
234	Coșca Maria	" 1 "	Coșca Teodor	Sold.	1917	Immedieș armată	1926	90	12571	1923	oct.	1	90	-	
235	Coșca Sofia	" 2 "	Coșca (Arad) Vasile	Sold.	" 37 I "	Băbana	1924	75	12810	1924	oct.	1	75	-	
236	Coșca Florin	" "	Coșca Petru	"	" 3 Ponoare "	Borșea	1928	75	113770	1924	XII	25	25	-	
237	Coșca Ana	" fiică "	Coșca Petru	"	" 1 "	Borșea	1925	75	113770	1924	XII	25	25	-	
238	Coșca Ana	" 1 "	Coșca Ioan	"	" 3 "	"	1928	75	12850	1922	oct.	1	75	-	
239	Coșca Teodor	" 2 "	Coșca Teodor	"	" 37 I "	Immedieș armată	1927	75	12091	1922	oct.	1	75	-	
240	Coșca Maria	" "	Coșca Teodor	"	" 37 I "	Immedieș armată	1927	75	12091	1922	oct.	1	75	-	
241	Coșca Florin	" "	Coșca George	"	" 3 Ponoare "	Șibot	1928	75	12850	1922	oct.	1	75	-	
242	Coșca Florin	" "	Coșca George	"	" 3 "	Borșea	1928	75	12850	1922	oct.	1	75	-	
243	Coșca Ecaterina	" 3 "	Coșca Ștefan	"	" 34 Ponoare "	Șibot	1928	75	12850	1923	Sept.	24	100	-	
244	Coșca Ana	" 3 "	Coșca Ștefan	"	" 34 Ponoare "	Immedieș armată	1928	100	12570	1923	Sept.	18	100	-	
245	Coșca Maria	" 1 "	Coșca Teodor	"	" 34 "	"	1927	75	12810	1922	oct.	1	90	-	
246	Coșca Florin	" fiică "	Coșca Vasile	"	" 3 Ponoare "	Șibot	1928	25	12850	1922	oct.	1	25	-	
247	Coșca Elena	" "	Coșca Ștefan	"	" 22 "	Borșea	1928	100	12850	1922	oct.	1	100	-	
248	Coșca Ștefan	" "	Coșca Ștefan	"	" 3 Ponoare "	Șibot	1928	75	12850	1922	oct.	1	75	-	

După cum se poate observa și din foaia de registru de mai sus, recruții din Bihor fuseseră înrolați în Regimentele: 3 H, 4 H., 37 I, 39 I., 34 Obuziere, sau din R. 1 Husari. Unele dosare întocmite după 1924 (termenul limită pentru formulare de cerere) au fost respinse. Prin documentul nr. 10846/16 februarie 1924 era reglementat și criteriul și suma acordată, dar constatăm, de pildă, că văduvelor singure, sau cu un copil erau indemnizate cu sume de 25-30 lei, iar cele cu 3 și mai mulți copii doar cu 75-100 lei. În toate satele s-a bătut „doba”, primarii, preoții și învățătorii erau chemați a informa ca să se știe în tot statul că se acordă asemenea „pensii”. Iată o instrucțiune dată în acest sens de către Cercul de Recrutare Oradea Mare în 24 februarie 1924. Față de mijloacele la dispoziție termenul fixat pare a fi fost unul foarte scurt, raportat și la situația care trebuia întocmită, fapt pentru care după data limită au apărut și unele contestații.

În 1924 Cercul de Recrutare Bihor era înștiințat de faptul că la Ministerul de Război s-a decis ca situația pensiilor militare pentru gradele inferioare să fie transferat de la IOVR la Serviciul Contencios al Ministerului de Război. Care era soarta acestora? Probabil că ceva, din cele 764 dosare IOVR trimise de la Oradea se vor descâlci în cele ce urmează, căci despre invalizii bihoreni încă informațiile sunt firave. Nici monumentele ridicate în urma celor două războaie mondiale încă nu acoperă lista tuturor morților de pe teritoriul Bihorului, cu toate încercările laudabile de până acuma.

³ A.M.R. fond 1199, (1916-1918), dos. 30, f. 15

AVRAM IANCU - 200!

Nr.7(47/iulie 2024)

ROMANIA

ARMATA ROMANA

*19/1921
Bucuresti
Colonel
Tănuș*

Cercul de Recrutare.

Oradea Mare
Am onoare a înainta mai jos în copie ordinul Ministerului de Război Secția 3-a Pensii Gr de Inferioare No 3176 din 9 Februarie 1924, pentru stinta și întocmai urgentă executare. *cu dosarul completat și voi merge în acesți comandament*
D.O. *Nicolae*
Șef de Stat Major.
Colonel.

Cercul de Război Oradea Mare
Intrare No. 285
1924 luna 11 ziua 19

COP 15;

In Monitorul Oficial No 216 din 27 Decembrie 1923 la pagina 1118 sa adus la cunoștința generala ca cel mai tarziu pana la 1 Martie 1924 sa se depuna actele de pensie la primariile respective, pentru ca aceste autoritati sa poata înainta cercurilor de recrutare, spre a completa dosarele cu restul de acte, pe care le vor înainta Ministerului de Război/Secția 3-a Pensii Gr. Inferioare spre a hotara în privința cererilor.

Se reamintese din nou dispozițiunile ordinului circular No 5883 din 14 Iulie 1923, și va ruga a lua urgente masuri ca prin primarii, campanile de jandami, preotii, învățatori, jandarmii din comuna, prin batere de toba și prin lipire de afise, la localurile primariilor școlilor bisericilor etc. sa se faca cea mai intinsa publicatiune pentru ca dispozițiunile de mai sus, sa fie aduse la cunoștința tuturor locuitorilor din comunele de pe raza aceluși cerc, cunoscând ca după data de 1 Martie 1924, nu se va mai putea primi nici o cerere de pensie la primariile respective. Tot de odată se sa straga atențiunea primariilor, ca imediat ce primesc cereri de pensii, sa ia urgente masuri pentru completarea imediata a dosarelor, pe care le vor înainta cerurilor de recrutare, pentru ca acestea la rândullor, sa ia grabnice masuri de urmare, înaintând până la 31 Martie a.e. toate dosarele aflate în restanta.

Dupa aceasta data nu se va admite nici o intarziere, iar pentru fie care reclamatiune primita la Minister se va face raspunzator cercul de recrutare. Privitor la inavaliți Directia 6 Sanitara va dispune în sensul legii modificatoare E..... dosarele vor fi completate și aranjate, cu toate actele prevazute de ordinul circular No 361 din 18 Martie 1922.

Pantru ca primariile sa lucreze în constința de cauza, cercurile vor arata din nou, actele ce trebuiesc atasate la dosarele de pensii multe din organele comunale, nefind la curent cu legea pensiilor grade inferioare, din diferite împrăjurari.

Merrespectare ~~dispozițiunilor~~ dispozițiunilor semnalate ducând prejudiciu uneori Ministerului, va ruga sa bine voiti a da grabnice ordine pentru a da toată atențiunea, pentru îndeplinirea întocmai a ordinului de fata, cunoscând ca veti ramane direct raspunzatorii de ori ce abatere, în conformitate cu ~~art. 10~~ I.D. No 1605/923, ca unicul organ ajutor al Ministerului în materii de pensii.

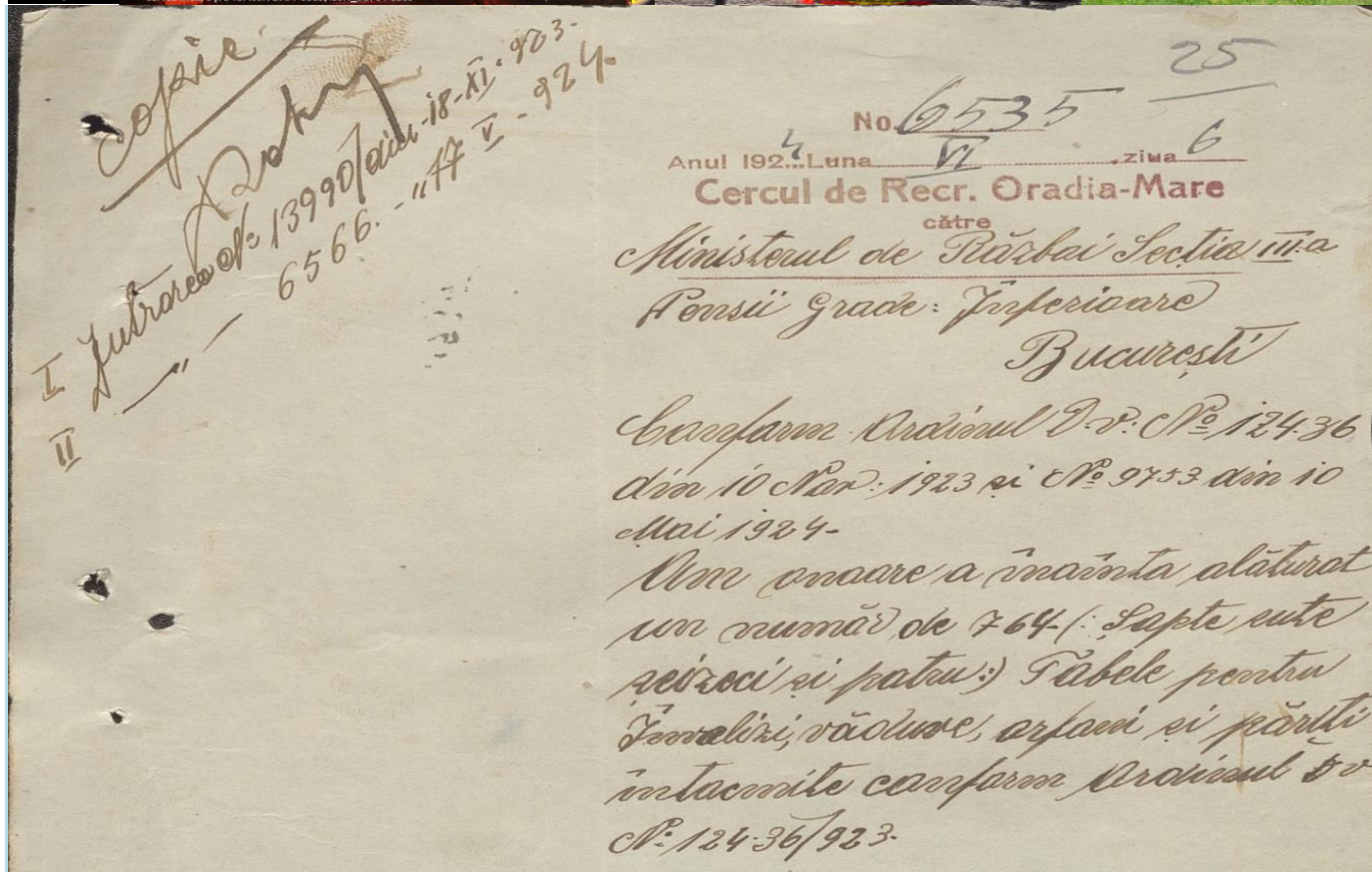
Rezultatul masurilor luate de D-v va ruga sa bine voiti, a fi adusa la cunoștința Ministerului/Secția 3-a Pensii Gr Inferioare/ prin Comandamentul Teritorial respectiv.

Șeful Serviciului Contencios și Pensii.
Colonel /sc/ Macoveșcu.

P. Conformitate
Plut Major.

Măroș

Nici după gradele de subofițeri nu s-au acordat indemnizații mai mari. Astfel Plutonierul Kovacs Desideriu, din Regimentul de Husari Oradea, a lăsat o pensie văduvei Kovacs Margareta, de numai 90 de lei, redusă la 45 lei deoarece s-a recăsătorit cu Nagy Alexe. Sergentul Meszaros Francisc, dispărut pe front de la Regimentul 37 Infanterie, a lăsat văduvei din Cetariu, Meszaros Piroasca, cu un copil, indemnizația de 90 lei, acordată în 1922. Cu serviciul militar în Regimentul 5 aviație, Plutonierul Pap Alexandru, din Oradea, căsătorit cu Pap Sara, dar fără copii, a primit o pensie de 30 de lei ca văduvă (crt. 2037, f. 94 din registrul de evidență). Schuvarz Reghina și copilul ei, a beneficiat de pensie de 90 lei, după soțul ei Plutonierul Schuvarz Iosif, mort pe front, din R. 4 H., până în 28 aprilie 1939, când a renunțat la cetățenia română (poz. 2337, f. 108). În cazul lui Sandor Ana, a primit pensia de 25 lei, după Sandor Teodor, din Leș (R. 4 H.), mort pe front, din 1923 până când a decedat pe 1 iulie 1938. Alte cazuri de încetare sau de diminuare a pensiei s-au făcut la împlinirea vârstei de 18 ani a orfanilor – Jurca Ana – beneficiară după soldatul Jurca Florin, din R. 3 I., din localitatea Șuncuiș, conform ordinului nr. 31761/8.04 1925. Ori după împlinirea majoratului de către orfani, se transfera dreptul de pensie către văduvă – cazul din Sâniob – 75 lei, pentru Kőrösi și cei 5 copii: Larisa, Maria, Francisc, Iosif, Ioan (al căror tutore era Osvald Francisc) - după soldatul Kőrösi Francisc, din R.39 I. Cei 3 orfani ai sodatului Kelemen Iosif, din Sălacea, R. 39 I.: Iosif, Alexandru și Margareta, care aveau ca tutore pe soacră sa Borși Elisabeta, pentru gospodărirea pensiei de 100 lei (crt. 3107, f. 142)

A.M.R., fond 1199, dos.209, f.25

Privită în ansamblu situația ne permite să constatăm, conform tabelelor, că practic din toate localitățile bihorene sunt înregistrați morți pe frontul Marelui Război. La litera „V”, de exemplu, sunt urmași ai eroilor morți pe front din localitățile: Budoii, Diosig, Tileagd, Giriș, Gepiu, Sânmiclăuș, Petreu, Oradea, Fărnaș, Groși, Beznea, Sânnicolaul Român, Borod, Biharea, Cubulcut, Olosig (f.122). La nr. crt. 2670 din registrul de evidență este înregistrată văduva Weinberger Regina, din Valea lui Mihai, cu 5 copii orfani, după soldatul Weinberger Samuil, dispărut pe front, din R. 12 H. și cu o pensie de 100 lei stabilită în 1925, pentru ca după 3 ani să fie mutat dosarul la județul Sălaj. În aceste evidențe nu este nici o mențiune legată de religia, ori limba maternă a Eroului. Dar, după nume, se pare că Samuil a fost evreu, iar al multora din cei amintiți sunt unguri, cu certitudine familia Meszaros din Cetariu, al căror urmași ne sunt cunoscuți din sat. În legătură cu dispariția pe front a soldaților, din pricini diferite, familiile nici măcar n-au fost înștiințate și în veci n-au știut nimic despre ei. Atunci informațiile firave au fost autentificate și certificate de către oficialitățile locale. Iată astfel de dovezi ștampilate de primar și notar care cunoșteau situația cu exactitate. Mai puțin cauza morții și locul care au circulat mai mult pe cale orală decât oficială. Explicația vine de la faptul că, cei căzuți pe front erau trecuți în „Registrul morților” de la regimente, statistic pe divizi și Ministerul de Război, care pentru partea de Ardeal era tot la Viena. Am văzut că în acele vremuri Cenzura Poștei Militare era extrem de dură, abia de ajungeau cărțile poștale tipizate de pe front acasă! Într-un astfel de malaxoral cenzurii, probabil, a fost prinsă și corespondența de înștiințare de la Minister către autoritățile locale și familie. Al doilea motiv a fost acela că pe 11 noiembrie 1918 Austro-Ungaria a capitulat, prin Împăratul Carol, iar imperiul s-a destrămat. Garnizoana Viena a ajuns în mâinile Voluntarilor români, Cât privește situația numerică, statistică și nominală a celor care își dorm somnul de veci pe fronturile primului război mondial furnizăm câteva informații de ultimă oră, relative la cei din Săldăbagiu, plecați în război în 1914 și care nu s-au mai întors, în total 15 persoane, încorporați în Regimentele 3 și 4 H., R. 39 I., 51 I. (tabelul de la f.77). Foarte interesant e faptul că, din aceeași comună Săldăbagiu, a fost emisă încă o listă, datată 26 martie 1923, semnată de către notarul comunal în care apar 19 cetățeni plecați și nereveniți. Comparând cele două tabele rezultă trecute alte persoane pe al doilea. Iată tabelul celor 19, alcătuit la 3 mai 1923, care încă nu au un semn distinctiv pentru Eroii (f. 124).

Tabelul nominal (anexă) din Țețchea are 6 nominalizări făcute în 27 martie 1923, semnat de primarul Gh. Pițig și notarul R. Craiu. Nu știm dacă în sat sunt cunoscuți.

Primăria Comunei: Jaldăbăgim
și detalii Bihor

Tabel

De camereii din aceasta comuna plecati la război de la 15 Iulie 1914 (pe orice front) și care nu s-au mai înscris
pană în prezent la domiciliu

Nr. Comandă	Numele de familie Numele și de botez al celui dispărut		Data nașterii	Locul nașterii	Ultimele domicilii	Numele părinților		Regimentul unde a plecat la război și în ce data (pe ce front)	Rubrica în care s-a scris (dacă se știe). Dacă nu s-a scris nimic în ce țară și în ce parte de război și care ar putea să fie altă țară sau numai tot.
	Tată	Mamă							
1	Andoria	Rebeni	1899	Jaldăbăgim	Jaldăbăgim	Jahia	Fuliana Rebeni	Reg. 3 Solitare	Scris pe prima la România și pe a doua la Italia
2	Radu	Leu	1899	"	"	Ladislav	Leu	Reg. 37 Inf.	"
3	Costel	Das	1900	"	"	Ștefan	Das	Reg. 37 Inf.	"
4	Paul	Forsari	1889	"	"	Alexandru	Forsari	Reg. 37 Inf.	"
5	Audoro	Petri	1900	"	"	Ștefan	Petri	Reg. 37 Inf.	"
6	Ludovic	Surb	1885	"	"	Benedict	Surb	Reg. 4 hovar	"
7	Audoro	Kiss	1895	"	"	Mecantru	Kiss	Reg. 37 Inf.	"
8	Alexandru	Kiss	1897	"	"	Franz	Kiss	Reg. 4 hovar	"
9	Balazs	Almási	1885	"	"	Alexandru	Almási	Reg. 4 hovar	"
10	Alexandru	Rebeni	1876	"	"	Valentin	Rebeni	Reg. 37 Inf.	"
11	Emil	Rebecroni	1897	"	"	Ștefan	Rebecroni	Reg. 37 Inf.	"
12	Valentin	Kabó	1888	"	"	Ștefan	Kabó	Reg. 4 hovar	"
13	Ștefan	Rebeni	1889	"	"	Ștefan	Rebeni	Reg. 37 Inf.	"
14	Francisc	Kisbány	1891	"	"	Ștefan	Kisbány	Reg. 4 hovar	"
15	Audoro	Brydán	1888	"	"	Ștefan	Brydán	Reg. 4 hovar	"
16	Alexandru	Vyfalusi	1889	"	"	Ștefan	Vyfalusi	Reg. 4 hovar	"
17	Alexandru	Bör	1897	"	"	Alexandru	Bör	Reg. 4 hovar	"
18	Costel	Boldis	1885	Juprotul de Jaldăbăgim	"	Petrus	Boldis	Reg. 37 Inf.	"
19	Alexandru	Gajdó	1875	Jaldăbăgim	"	Alexandru	Gajdó	Reg. 4 hovar	"

Ștefan Conștin
Jaldăbăgim, la 26 martie 1923
primar

Primăria comunei Jaldăbăgim
și detalii Bihor

Tabel

De camereii din aceasta comuna plecati la război de la 15 Iulie 1914 (pe orice front) și care nu s-au mai înscris
pană în prezent la domiciliu

Nr. Comandă	Numele de familie Numele și de botez al celui dispărut		Data nașterii	Locul nașterii	Ultimele domicilii	Numele părinților		Regimentul unde a plecat la război și în ce data (pe ce front)	Rubrica în care s-a scris (dacă se știe). Dacă nu s-a scris nimic în ce țară și în ce parte de război și care ar putea să fie altă țară sau numai tot.
	Tată	Mamă							
1	Bereteu	Ioan	1884. 11. 31	Jaldăbăgim	Jaldăbăgim	Ioan	Ioana	Reg. 3 hovar	"
2	Gheorghel	Georg	1885. 11. 30	"	"	Ioan	Georg	Reg. 37 Inf.	"
3	Dreuta	Dimitrie	1888. 11. 23	"	"	Teodor	Dreuta	"	"
4	Tomolan	Ioan & Florian	1888. 1. 28	"	"	Florian	Ioana	"	"
5	Luca	Petrus	1890. 11. 5	Văralja	"	Teodor	Petrus	"	"
6	Petroș	Nicolae	1888. 11. 25	Jaldăbăgim	"	Gavril	Nicolae	"	"
7	Clasno	Mihai	1875. 1. 22	Jaldăbăgim	"	Mihai	Mihai	"	"
8	Fritea	Gavril	1875. 11. 24	Jaldăbăgim	"	George	Fritea	"	"
9	Pilt	Florian	1888. 11. 21	"	"	Dimitrie	Florian	"	"
10	Rugea	Florian	1887	Jaldăbăgim	"	George	Florian	"	"
11	Furcușiu	Ioan	1890	Jaldăbăgim	"	Teodor	Furcușiu	"	"
12	Mitica	Vasile	1894	"	"	Gavril	Vasile	"	"
13	Piti	Ion	1894	"	"	George	Piti	"	"
14	Deak	Mihai	1896	"	"	Ioan	Mihai	"	"
15	Deak	Gavril	1891	"	"	Ioan	Gavril	"	"

Bald. la - 20/1923
primar

PRIMĂRIA COMUNEI *Tebea*
JUDEȚUL *Bihor*

TABEL

204

De oamenii din această comună plecați în război de la 15 Iulie 1914 (pe orice front) și cari nu s'au mai înțors, până în prezent la domiciliu

Tipo-Lito Târcaia & Co. 1181

No. curent	NUMELE de FAMILIE și Numele de botez al celui dispărut	DATA nașterii	LOCUL nașterii	ULTIMUL domiciliu	NUMELE PĂRINTILOR		Regimentul cu care a plecat la război și la ce dată. Pe ce front	Rubrica în care să se arate (dacă se știe): dacă omul este mort unde a murit? dacă a căzut prizonier, în ce țară? și orice alte date care se știu despre acești oameni, și care ar putea servi la găsirea urmelor.
					TATA	MAMA		
1.	<i>Leho Dimitrie</i>	<i>1884</i>	<i>Tebea</i>	<i>Tebea</i>	<i>Leho Petru</i>	<i>Popa Maria</i>	<i>Reg. 3 haw.</i>	<i>Dispărut în Galizia. 1915.</i>
2.	<i>Rovine Petru</i>	<i>1880</i>	<i>Chișinău</i>	<i>Tebea</i>	<i>Rovine Miran</i>	<i>Popa Floarea</i>	<i>Reg. 3 haw.</i>	<i>Dispărut în Italia. 1918.</i>
3.	<i>Mpauca Dimitrie</i>	<i>1893</i>	<i>Tebea</i>	<i>Tebea</i>	<i>Mpauca Ion</i>	<i>Popa Maria</i>	<i>Reg. 37 inf.</i>	<i>Mort Selegan 1915</i>
4.	<i>Leli Petru</i>	<i>1879</i>	<i>Chișinău</i>	<i>Tebea</i>	<i>Leli Toma</i>	<i>Popa Floarea</i>	<i>Reg. 37 inf.</i>	<i>Dispărut Galizia 1916.</i>
5.	<i>Turcuș Teodor</i>	<i>1887</i>	<i>Pestis</i>	<i>Tebea</i>	<i>Turcuș Teodor</i>	<i>Popa Maria</i>	<i>Reg. 37 inf.</i>	<i>Dispărut Galizia 1917.</i>
6.	<i>Iuhas Ștefan</i>	<i>1885</i>	<i>Tebea</i>	<i>Tebea</i>	<i>Iuhas Ștefan</i>	<i>Popa Maria</i>	<i>Reg. I. Calauș</i>	<i>Mort Galizia 1918</i>
<i>Sat în Tebea la 27 martie 1923</i>								
<i>Ș. Popa primar</i>								
<i>Ș. Craiu notar</i>								

Din Rieni a fost trimis un tabel, pe 23 martie 1923, semnat de notar și primar cu un număr de 18 fătăi din localitate ce nu s-au mai întors la casele lor, aparținând diferitelor unități din Bihor, morți ori dispăruți pe front, despre soarta cărora nu se mai știa nimic.

În apropierea Beiușului, în satul Târcaia, apar în tabel doar 4 persoane: Gavril Ile, Nicolae Gavrila, Gh. Iștoc și Flore Drăgan, foști în Regimentele 37 I și 4 H, dispăruți pe front în împrejurări necunoscute. Tabelul nu este dat dar are ștampila și semnătura notarului și primarului de atunci, al cărei amprentă este ilizibilă, iar din Târcaia numele altor 5 persoane() dos. 28, f. În tabel nu se face vorbire despre moarte celor 101 persoane găsite de deputatul Szabo Ödon, susținea că au murit pe front în confruntarea cu trupele române și a pretins nimic mai mult decât ca „satul Târcaia să fie declarat sa martir”!, iar cei din parlament au votat, se pare că un fals istoric!! Adică la 3-4 ani de la eveniment nimeni n-a pretins nimic.

Alte tabele nominale, ca de pildă cel din Cordău, identifică 26 de cetățeni despre care se știa că au murit pe front, în Serbia, Budapesta, Italia, Rusia, ori pur și simplu nu se mai știa nimica, la fel și despre alte 14 persoane din Apateul român (localitate rămasă pe teritoriul Ungariei, deși participase la Decizia de unire de la Alba Iulia), morți în Albania, la Doberdo în iunie 1915 – Selegan Gheorghe, contingent 1898, fiul lui Selegan Teodor și al Moș Raveica, din R. 37 I, sau Tamaș Petru, din R. 4 H. mort la Piave, în 1918 (crt. 5, f. 114), ori Milian Ioan, din R. 4 H. mort în prizonieratul din Rusia (crt.6, f. 114). Din Cihei 207 de fătăi nu s-au mai întors de pe fronturile din Serbia, Italia și Rusia, ca și alți 14 din Seleuș. Din Nojorid au plecat la oaste și nu s-au mai întors 23 de feciori, pe numele lor astfel cum sunt trecuți în tabelul anexat. Lor le-au urma alți 9 din Chișirid, între care un anume Baba George (să fi fost vre-un neam al primarului Nojoridului de acuma, nu știm). Pe 17 aprilie 1923, primarul Ștefan Stelomezi, raporta Cercului de Recrutare Bihor într-un tabel nominal pe cei 64 de feciori ce nu s-au mai întors de pe front.

PRIMĂRIA COMUNEI *Nojorid*
JUDEȚUL *Bihor*

ad. 48
929

TABEL

Nr. 643
a Primăriei
923

De oamenii din această comună plecați în război de la 15 Iulie 1914 (pe orice front) și cari nu s'au mai înapoiat, până în prezent la domiciliu

Trupa 100 și 101

No. ordine	NUMELE de FAMILIE și Numele de botez al celui dispărut	DATA nașterii	LOCUL nașterii	ULTIMUL domiciliu	NUMELE PĂRINȚILOR		Regimentul cu care a plecat la război și la ce dată. Pe ce front	Rubrica în care să se arate (dacă se știe): dacă omul este mort unde a murit? dacă a căzut prizonier, în ce țară? și orice alte date care se știu despre acești oameni, și care ar putea servi la găsierea urmei lor.
					TATA	MAMA		
1.)	<i>Dahim Florian</i> <small>(a Stăvromoni)</small>	1881 Martie 10	<i>Nojorid</i>	<i>Nojorid</i>	<i>Nelion</i> <i>Ștefan</i>	<i>Yambor</i> <i>Maria</i>	Regimentul 87 inf. 1914 la Salcia	Mort în 18 Decembrie 1916 la Senelle. Bass de laime.
2.)	<i>Sitlaghi Procop</i> <small>(Gheorghe)</small>	1871 Iulie 14	<i>Șimăd</i>	"	<i>Sitlaghi</i> <i>Petre</i>	<i>Avram</i> <i>Strai</i>	Reg. 87 inf. aust-ung. 1915 la Salcia	Mort în Spitalul Sabadca 1916 luna Mai
3.)	<i>Căsim Constantin</i>	1874 Martie 17	<i>Nojorid</i>	"	<i>Căsim</i> <i>Ioan</i>	<i>Socadat</i> <i>Teodora</i>	Reg. 4 huse 1914 Rusia	Dispărut în 5 Aprilie 1915
4.)	<i>Ardelean Demetriu</i>	1886 Februarie	"	"	<i>Ardelean</i> <i>Ioan</i>	<i>Pop</i> <i>Maria</i>	Reg. 28 inf. aust-ung. 1914 la Salcia	Dispărut în 15 Sept. 1914 la frontul Rus.
5.)	<i>Barabos Alexandru</i>	1882 Iunie 29	<i>Șimăd</i>	"	<i>Barabos</i> <i>Ioan</i>	<i>Mago</i> <i>Maria</i>	Reg. 4 huse 1915 Feb. 3.	Dispărut la 22 Dec. 1915
6.)	<i>Bernău George</i>	1889 Martie 26	<i>Nojorid</i>	"	<i>Bernău</i> <i>Ioan</i>	<i>Maria</i>	Reg. 37 inf. aust-ung. 1914 pe front Rus.	Mort la Sines. Tsk. (Molyma) 7. Iulie 1916
7.)	<i>Brănuș Ioan</i>	1879 Iunie 9.	"	"	<i>Brănuș</i> <i>Ioan</i>	<i>David</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 37 inf. aust-ung. 1914 la front Salcia	Mort 1915 Aug. 15 Spital Sugoj de boala de război
8.)	<i>Șfârle Teodor</i>	1886 Iunie 28	"	"	<i>Șfârle</i> <i>Ioan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 39 inf. aust-ung. 1915 pe front Rus.	Dispărut calugari 1916
9.)	<i>Șerban Mihai</i>	1880 Iunie 30	<i>Meșobaciu</i>	"	<i>Șerban</i> <i>Petru</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 la Rus.	Dispărut ca prizonier la Albalastro, dus în Azerb. Arm., pe data de 1914 decembrie 16
10.)	<i>Frei Ștefan</i>	1889 Iunie 3	<i>Nojorid</i>	"	<i>Frei</i> <i>Maria</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 37 inf. aust-ung. 1914 Rus.	Dispărut 24 Dec. 1915. Rus.
11.)	<i>Șobai Vasiliu</i>	1886 Iunie 20	"	"	<i>Șobai</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 27 inf. aust-ung. 1914 Rus.	Dispărut 22 Sept. 1914. Sarb.
12.)	<i>Șobai Petru</i>	1881 Iunie 3	"	"	<i>Șobai</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 2 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut 18 febr. 1915. Salcia.
13.)	<i>Șobai Ștefan</i>	1889 Iunie 29	"	"	<i>Șobai</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 37 inf. aust-ung. 1914 la Rus.	Dispărut 1915. Iunie 21. la Rus.
14.)	<i>Șobai Teodor</i>	1886 Iunie 16	"	"	<i>Șobai</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut 1914. Aug. 10. la Sarb.
15.)	<i>Buzgă George</i>	1882 Iunie 27	"	"	<i>Buzgă</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut 1915. Iunie 21. la Sarb.
16.)	<i>Bondă Ștefan</i>	1889 Iunie 16	"	"	<i>Bondă</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut 1915. Iunie 21. la Sarb.
17.)	<i>Chișo Georgiu Aciocchi</i>	1889 Iunie 22	"	"	<i>Chișo</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut 1915. Iunie 21. la Sarb.
18.)	<i>Șambor Petru</i>	1889 Iunie 22	"	"	<i>Șambor</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut pe frontul rus. 1915. Iunie.
19.)	<i>Șobai Ștefan</i>	1889 Iunie 22	"	"	<i>Șobai</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut pe frontul rus. 1915. Iunie.
20.)	<i>Criste Dumitru</i>	1892 Iunie 3	"	"	<i>Criste</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 37 inf. aust-ung. 1914 Rus.	Dispărut la Bucaresta în April. 16 del'ator.
21.)	<i>Sarca Nicolae</i>	1886 Iunie 16	"	"	<i>Sarca</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut
22.)	<i>Suciu Ioan</i>	1874 Iunie 16	"	"	<i>Suciu</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut 1915. Iunie. a fost prizonier la Rus și la data plecării nu avea încă 16 ani, și nu a primit nici o parte de război.
23.)	<i>Bondă Mihai obregi</i>	1874 Iunie 16	"	"	<i>Bondă</i> <i>Ștefan</i>	<i>Ștefan</i> <i>Ștefan</i>	Reg. 4 huse, ung. 1914 Rus.	Dispărut 1915. Iunie. a fost prizonier la Rus și la data plecării nu avea încă 16 ani, și nu a primit nici o parte de război.

Regatul România, comuna Licheiu din plasa Centruila al județului Bihor. - 1920

În cauză militară scutită de tribut.

Certificat comunal.

Licheiu
Primăria comunei *Cotodoba* adevărate, cum că
doza lui *Bonda Georgiu* născută *Bondă* soție domi-
ciliată în comuna *Licheiu* are 2 1/2 mij. cat. de pământ.
Atât ea, cât și ciobanii *Șofani* nu sunt în stare de a
se asigura existența familiei, numai *Bonda Vasiliu*, care
e supus la chomnare, deci propunem dispensarea lui.

Apatov - Ramân la 23 februarie 1920.

Ștefan Șambor
secretar comunal

Ștefan Șambor
primar

România.
Judetul: Bihor
Comuna: Cihioș.

Proces verbal.

Șoi Flăbuc Ioan primarul comunei Cihioș, plasa Coatrata,
Judetul: Bihor certificăm pe a noastră răspundere că Buda Gheorghe
cu starea civilă născut pe contra pagină, cantărețul 1873 din această
comună, fiul lui Buda Vasile.

A făcut armata ca recrut cu regimentul 4. haurved uif.
A fost coreutral înainte de războiu de războiu cu regimentul
4. haurved uif.

A fost vărsat pentru mobilizare din regimentul 4. haurved uif.
— în regimentul

Șu s'a mai întors acasă până acum și nu s'a olic nimic
de el, atât de usi, cât și de familie, rude și prieteni, fiind dispărut în
campania 1916-1918 aproximativ la data la 21 noiembrie 1915.

Făcut la 15 maiu 1920. —

Podolxovay
secretar cercial

+ Flăbuc Ioan
primar

Declarație. Subsemnații Ciurca Teodor și Violicau Paul
declaram că nu știm nimic de soarta lui Buda Gheorghe de când
a plecat în războiu până acum. —

+ Ciurca Teodor
+ Violicau Paul

Podolxovay
subsemnat

D e c l a r a Ț i u n e

Subsemnatul B É L A S E B Ö K, funcționar de bancă, născut în anul 1892 în comuna Tinca și domiciliat în Oradea-Mare prin actul prezent declar solemn, că mă consider de drept și de fapt și mai departe cetățean al Statului român și nu voi opta nici când vre unui cetățenia străină.

Oradea-Mare la 16 Martie 1923.

În temeiul procesului verbal de legalizare dresat sub numărul actului 349 /1923 să certifică de noi, că D. omul

Bela Sebök funcționar de bancă, domiciliat în Oradea-Mare strada Teatrală nr. 4.

cunoscut, de noi personal, a...subscris acest act cu mâna sa proprie, în ziua de astăzi în față noastră.

Oradea-Mare, la 16 seară spre seară martie anul 1923 unamienouă sutedouăzeci și trei.

Notar public regat.

AVRAM IANCU - 200!

Nr.7(47/iulie 2024)

Fișa lui matricolă era însoțită și de notele calificative obținute la materiile școlare. Toată povestea sa cu privire la situația școlară și militară este redată în memoriul personal astfel:

Memorie.

Sunt născut în 1892. martie 7. com. Timba, jud. Bihor. Școlile primare le-am terminat în Timba cele secundare iar 4 clase în Oradea-Chereș (1902-1905), iar 4 clase sup. în Ciaba (1906-1910). În 1910 m. am terminat în Viena Școala sup. pentru comerț. În 1911 m-am aplicat la o întreprindere din Debrin ca contabil, și până la 1. Febr. 1922 am fost tot acolo. În cursul războiului mondial la 26. oct. 1914 am intrat în forța armată austro-ung. deg. de art. 19. Din Oradea-Chereș ca soldat cu termen redus. După o instrucție de o lună am fost repartizat la reg. 7. art. în Slavon Boddana, unde am terminat școala ca sang. nr. 2, primind gradul de cadet aspirant în aprilie 1915. În august 1915 am fost repartizat la Honvédron la Reg. de art. nr. 6., de unde după 4 luni am ajuns pe front ca cadet la o baterie, luând parte la asediul Lovconului, având apoi ca comandant de baterie. Pe front am stat până la 1918. În cursul războiului în 1916. aug. 1. am fost avansat de sublocotenent de rezervă (Rang nr. 145) la 1. Nov. 1918 de locotenent (Rang nr. 155) În 1918. Nov. am demobilizat și mi-am recapat postul în Debrin. Aici am fost și în cursul comunismului în care mi-am luat și o parte și tot aici am fost și în timpul ocupației române. - La 15. Febr. 1922 am intrat la Banca Generală de Credit Ungară succursala din Debrin și la 1. Iunie 1922 m-am repatriat la Oradea-Chereș repatriându-mi fiind la succursala de aici; unde m-am mutat și de familie. La 9. Iulie 1922 mi-am căsătorit în Oradea-Chereș cu Clara Kálmán pe care o scutur în Oradea-Chereș.

Seleșefelu

(dos. 26, f.15). Pe 12.02 1925 Col. Gava Anastasie, șeful Spitalului Militar Oradea îl găsea pe Serbók Adalbert, născut în 1892 „deplin sănătos și bun pentru serviciu de campanie” în cadrul Regimentului 6 Artilerie.

Cetatea Cavalerilor

Cartea Mea, e și a Tal ISSN 2734-6889; ISSN_L 2734-6889

AVRAM IANCU - 200!

Nr.7(47/iulie 2024)

D e c l a r a Ț i u n e

Subsemnatul B É L A S E B Ő K, funcționar de bancă, născut în anul 1892 în comuna Tinca și domiciliat în Oradea-Mare prin actul prezent declar solemn, că mă consider de drept și de fapt și mai departe cetățean al Statului român și nu voi opta nici când vre unui cetățenia străină.

Oradea-Mare la 16 Martie 1923.

Belas

În temeiul procesului verbal de legalizare dresat sub numărul actului 349 /1923 să certifică de noi, că D. omul

Belas Sebő funcționar de bancă, domiciliat în Oradea-Mare strada Teatului nr.4.

cunoscut.. de noi personal, a...subscris acest act cu mâna sa proprie, în ziua de astăzi în față noastră.

Oradea-Mare, la 16 seară spre seară Martie anul 1923 unamienouășutedouăzeciși Trei.

De Gheorghe Popa
Notar publico regat.

20/1920
 Spateu Costea d. h. m.
 plasa centrala
 43
 Coos. Avig. 16/23/V. 920
 Decis. Nr. 182 din 28/V. 920
 Comitetul de Rezultare
 Oradea - Ilavo.

Săvănata născută în anul 1899 din camuna Lihau,
 Plasa Centrală, județul Bihor, cu onoare vă rog să binevoiți
 a dispune pe fuzul meu Budia Vasile născut în anul 1899 în
 camuna Lihau, Plasa Centrală, județul Bihor în corporat la
 Regimentul... Huft. de serviciu armatei active și îl trece
 în elementul militar.

Lihau la 15 mai 1920.

Esica
 # 20 din 28/V. 920.

9/11
 Avig. 16/23/V. 920

23/10 920
 Solbesit certifica
 Slati Jean

Prezent la termen
 Dispunet ca el mar
 mare fin la mana vaduva
 si socrului.
 Presed. Col. H. Trunculea
 Au primit cert. de serviciu
 # 17
 Birou de Jofie Membri

REGISTRUL DE PASSEI
JURĂ GENERALĂ
7.01601141-NBR. 1924
-INTRAREA-

MINISTERUL DE RĂZBOIU
SERVICIUL PERSONALITĂȚII
ȘI DE RECRUTARE ȘI ÎNSTRUMENTARE
8808 * - 2 NOE 1924
INTRARE

Plasa Ciutala
tabela 89. Matr. 614/346/94
repatruat

Handwritten signatures and numbers, including '27'.

Domnule Ministru

București

Subsemnatul Pallodi Coloman, de 25 ani, de profesie econom, contig 1920, domiciliat în comuna Pustaiulac, plasa Tileagd, Județul Bihor, cu onoare (fără caz) să binevoiesc a mă primii, respective a permite a fi admis de-a-mi face stagiul militar, de-a fi încorporat sub armă.

Cererea mi-o bazez pe următoarele:

În anul , am fost chemat sub armă, m'am prezentat la "Cercul de Recrutare" din Oradea-Mare, unde am fost întrebat dacă voim a face servita la Români, a depune jurământul de fidelitate față de Statul Român, și a face stagiul militar, la ce eu am negat serviciul verbal, la ce am fost trimis la vatră, cu obligația să mă întorc de un an să mă repatruesc, noter că m'am făcut nici un pas să mă repatruesc, respective n'am făcut nici o declarațiune în scris, deja înainte de a scrie căsă me a părut rău, de pățul greșit ce l-am făcut, a fost un fapt copilăresc, din partea mea, am fost minor, n'am fost îndreptățit a face această remențare verbală.

Domnule - Sale

Domnului Ministru de Războiu

București

Părinții mei m'au consimțit de loc, din contra m'au dogenit și forțat a intra din nou sub arme.

Am solicitat această chestiune, mi repetate rânduri. Cercului de Recrutare din Oradea-Mare, înaintea termenului de repatriare.

Mai mulți camarazi de-ai mei au pățit tot așa însă ulterior au fost chemați înapoi, numai eu am fost uitat sau poate lăsat din gresala afară.

Acest pas l'am făcut înconștient, influențat de alții. Aici m'am născut și trăit, aici î-mi locuiesc părinții și toate rudele mele, de acest prămiant mă leagă tradițiile și amintirile copilărești, aci voiesc să rămân și pe mai de parte.

Tatăl meu are o familie grea din 7 membri, cu avere puțină.

Sum neliniștit, acum de ore-o doi ani, gândermărie mă tot poartă, mă transpun peste graniță, aci autoritățile maghiare nu mă primesc, pentru că îmi sum cetățean maghiar de drept și fapt.

Starea mea de cetățenie din acest motiv î-mi este încurcată și până nu-mi satisfac obligamentelor militare, nu sum recunoscut de cetățean român.

Dă odată cu capul nu voiesc a fi cetățean maghiar a-mi părași părinții și pământul strămosesc.

Aneez estranul meu de naștere care dovedește că m'am născut aci și sum de aici.

Primitiv vă rog De Ministrul asigurarea stimei și devotamentului meu.

Pus la milac la 28 Octombrie 1924

cu cel mai profund respect.

Talodi Coloman